

Samenwerking en solidariteit

M. Roelants

Published online: 26 March 2020

© Bohn Stafleu van Loghum is een imprint van Springer Media B.V., onderdeel van Springer Nature 2020

De pandemische golf van infecties ten gevolge van het nieuwe coronavirus vergt een solidariteit, samenwerking en afstemming van taken en gedrag die de huidige generatie jongeren én gezondheidswerkers nog niet eerder heeft gezien. Een belangrijk aspect is vertrouwen, zowel in elkaar als in het beleid en de aanbevelingen van overheden en experts. Infectieziekten zijn al sinds het ontstaan van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) een belangrijke opdracht, denk maar aan vaccinatieprogramma's of het invoeren van hygiënische maatregelen. Wat de huidige situatie zo bijzonder maakt is het vermoedelijk beperkte persoonlijke risico voor jongeren aan wie inspanningen worden gevraagd om de gezondheid van oudere bevolkingsgroepen te waarborgen en het gezondheidssysteem niet te overbelasten.

De voorbije decennia werden echter vooral gekenmerkt door een sterke toename van niet-overdraagbare aandoeningen, zowel lichamelijk als psychisch of sociaal. De gevolgen uiten zich vaak pas op de lange termijn, waardoor het verband met de oorzaak haast even onzichtbaar lijkt als het virus dat nu circuleert. In dit geval moeten jongeren nu beschermd worden tegen wat later zal komen. Een grote uitdaging is de lange periode tussen het nemen van maatregelen en de positieve gevolgen. Dit vergt vertrouwen in, en afstemming van, de JGZ met haar doelgroep, alsook met andere gezondheidswerkers en beleidsmakers. Deze aspecten komen aan bod in twee bijdra-

gen in dit nummer. Van Hoeck en Devriendt hebben de samenwerking tussen jeugdarts en huisarts in Vlaanderen in beeld gebracht, en Hilhorst, Reurslag en Hoogsteder toetsten de rollen die jeugdartsen zichzelf toeschrijven aan de verwachtingen van de gemeenten.

Het afstemmen op behoefte is een dynamisch proces dat voortdurend aanpassing vraagt aan nieuwe omstandigheden en trends. De sluiting van een consultatiebureau in Zeeland was aanleiding om vervangende initiatieven te onderzoeken met het oog op de gevolgen voor cliënt en beleid. Dit onderzoek van Hoenselaar, Jansen-Kamerik en Staal is hoopgevend, aangezien positieve effecten voor zowel de ouders (meer tevreden) als de organisatie (minder kosten) werden gevonden. Van Rooij, Dalinghaus en Van den Eijnden geven een overzicht van drie onderzoeken naar gamegedrag van Nederlandse jongeren. Deze analyse toont aan dat gamen niet perse problematisch is, en gewoon deel kan uitmaken van de (digitale) vrijetijdsbesteding. Anderzijds biedt dit onderzoek ook aanknopingspunten voor het identificeren van excessief gedrag dat een risico vormt voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid van de jongeren.

Hoe het vroeger was kunt u lezen in een boek over het verleden, het heden en de toekomst van de jeugdverpleegkundigen door Jacqueline de Vries, Margot Kobussen en Willy Brink. Margot was jarenlang een bevlogen redactielid van het *Tijdschrift voor Jeugdgezondheidszorg*, en werd daarin opgevolgd door onder anderen Eveliene Dera, die het boek voor u recenseerde. Kijken naar het verleden om de toekomst te begrijpen is nu misschien meer dan ooit van belang.

Mathieu Roelants

M. Roelants (✉)
Omgeving en Gezondheid, Departement Maatschappelijke
Gezondheidszorg en Eerstelijnszorg, KU Leuven, Leuven,
België
mathieu.roelants@kuleuven.be